

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 19

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [9. Jh.]

Beatus Gregorius papa: Homilie zu der Evangelienlesung

[urn:nbn:de:bsz:31-6704](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-6704)

supplicia aeterna tolerare . cui
per mediatoris aduentum no
uum aliquid accessit . ut sibi
recte studeat uiuere . caeloru
ualeat regna penetrare .

Et homo in terra editur . a corrup
tibili uitamoriatur in caelo con
locandus . Et tu & us itaq; est
ut pro culpa humanum genus
in aeterna poena intereat .
& nouum ut conuersus in regno
uiuat . Quod ergo in conclusi
one locutionis suae dñs subdidit .
hoc est utiq; quod premisit .

Prius enim de regni similitudine .
thesaurum inuentum ac bonā
margaritam protulit . post mo
dum uero inferni poenas . de ma
lorum combustione enarrauit .
atq; in conclusione subiungit .

In deo doctus scriba in regno cae
lorum similis est patri famili
ar . proferenti de thesauro suo
noua & uetera . Ac si aperte
diceretur . ille in scā ecclesia
doctus predicator est . qui & no
uasit proferre de sua uitate
regni . & uetusta dicere de terro
re supplicii . Ut uel poene
terreant . quos premia non inui
tant . Audiēt de regno quod
am & . audiat de supplicio unus
quisq; quod timeat . ut torpen
tem animum & terrae uehemen

ter inherentem . si amor ad reg
num non trahit . timor min & .

Ecce enim de gehennae expres
sione dicitur . Ibi erit fletus
& stridor dentium . Sed quia
presentia gaudia secuntur
perpetua lamenta . hic fr̄r km̄i
uanam laetitiam fugite . si illic
flere formidatis . Nemo &
enim potest & hic gaudere cum
saeculo . & illic regnare cum dō .

Temporalis itaq; laetitiae fluxa
re stringite . carnis uoluptates
edomate . Quicquid animo
expresenti saeculo & rid & . ex con
sideratione aeterni ignis ama
rescat . Quicquid in mente pu
eriliter hilarescit . hoc discipli
nae iuuenalis sensus coherceat .
ut dum sponte temporalia fugitis .
& aeterna gaudia sine labore capiat .

**ITEM IN NAT SCĒ FELI
CITATIS SEU ET ALIAR
SCĒ ARUM .**

LIC SCĒ IŪA SĒC MAIH .
In illo tempore . Loquente ih̄u
ad turbas . ecce mater eius &
fratres stabant foris . quaeren
ter loqui ei . Et reliqua .

**OMNIA BEATI
GREGORII PAP
DE IAD UCTION .
CĪ EVANGĒ
li fr̄r km̄i breuis**

xxxiii

est lectio recitata . sed magnis
misteriorum ponderibus gra
uida . → Ihs & enim conditor
& redemptor noster . matrem
se nosse dissimulat . & quae ei
mater sit . qui propinqui . non
percognitionem ^{carnis} . sed per con
iunctionem sp̄s designat dicens .
Quaest mater mea . & qui sunt
fratres mei . → Qui cum q̄ fece
rit uoluntatem patris mei qui
in caelis est . ipse meus frater so
ror & mater est . → Quib; nobis
uerbis quid aliud innuit . nisi
quod obsequenter iussionibus
suis multos ex gentilitate col
ligit . & iudeam ex cuius carne
est genitur non agnoscit . →
Vnde & mater eius cum quasi
non agnoscitur . foris stare per
hibetur . → Quia uidelicet & sina
goga idcirco ab auctore suo
non recognoscitur . quia legis ob
seruationem tenens . spiritalem
intellectum perdidit . & sese ad
custodiam literae foris fixit . →
Secundum is qui uoluntatem pa
tris fecerit . soror & frater dñi
dicitur propter utrumq; sex
um qui ad fidem colligitur .
mirum non est . mirandum ue
ro ualde est . quomodo & iam
mater dicatur . → Fideles ergo
discipulos fratres uocare dis

natur est dicens . → Ite nunti
ate fratribus meis . → Qui er
go frater dñi fieri ad fidem
ueniendo potuerit . quae
rendum est quomodo esse & iam
mater possit . → Sed sciendum
nobis est . quia qui xpi frater
& soror est credendo . mater
efficitur praedicando . →

Quasi enim patre dñm . quem cor
di audientis infuderit . & ma
ter eius efficitur . si per eius uo
cem . amor dñi in proximi mente
generatur . → Ad quam rem no
bis idonee confirmamur .
adeest beata felicitas . cuius ho
die natalicia celebramus . quae
credendo extitit ancilla xpi . &
praedicando facta est mater xpi . →

Septem quippe filios sicut inger
tis eius emendationib; legitur .
sic post se timuit uiuos in carne
relinquere . sicut carnales pa
rentes solent metuere . ne mor
tuos premittant . → In persecu
tionis enim labore deprehensa .
filiorum corda in amorem sup̄
patriae praedicando roborauit .
Et parturuit spū . quos carne
pepererat . ut predicatione pare
ret dō . quos carne pepererat
mundo . → Considerate fratres
kēni in femineo corpore . uirile
pectus . → Ad mostem stetit in

per territa amittere se in filii
lumen ueritatis timuit . si non
fuisse orbata . . Numquid
ego hanc feminam matrā
dixerim . . Certe dñr cum de
iohanne loqueretur dixit . .

Quid existis uidere in deserto pro
phetam . . utiq; dico uobis & plur
quam prophetā . . Et iohannes
ipse requisitus . respondit dicens . .

Non sum propheta . . Quia enim
se plusquam prophetam nouerat .
esse se prophetam . negabat . .

Quidcirco plusquam propheta
dicitur . quia propheta est offi
cium uentura prenunciare . non
& iam ostendere . . Iohannes
uero plusquam propheta est .
quia quem uerbo dixit . digito
ostendit . . Non ergo hanc fe
minam matrā sed plusquam
matrā dixerim . quae sep
tem pignoribus ad regnum prae
missis . totiens ante se mostua
ad poenas prima uenit . sed per
uenit octaua . . Aspexit mater
& cruciata & in per territa fili
orum mostem . spei gaudium ad
hibuit . dolorem naturae timuit
uiuentibus . gauisae est morien
tibus . . Optauit nullum post se
relinquere . nisi quem haberet
superstitem . non possit habere
consofitem . . Nemo ergo exuo

bir fratres lemi existim& . quod
eius cor morientibus filiis & iam
carnalis affectus minime pulsa
uit . . Neq; enim filios quos
carnem suam esse nouerat . sine
dolore poterat morientes ui
dere . . sed erat uis amoris inte
rior . quae dolorem uincit & car
nis . . Unde & passuro petro dici
tur . . Cum senueris & tender
manus tuas . & alius te cinget .
& ducet quo tu non uis . . Neq;
enim si plenissime petrus nollet .
pro xpō pati potuisset . . Sed mar
tīrium quod per infirmitatem
carnis noluit . per uirtutem spī
amauit . . Quidum per carnem
ad poenas trepidat . per spm ad
gloriam exultat . . Actum est
uter uiciatum matrā uolendo
uoluisset . sicut nos quoq; cum
gaudium quaerimus salutis .
amarum poculum sumimus pur
gationis . . Amartudo quippe
in poculo displicet . sed restitu
enda per amartudinem salus
placet . . Amauit ergo iuxta
carnem felicitas filios . sed pra
more caelestis patriae . mori co
ram se uoluit quos amauit . .

Ipsa eorum uulnera accepit . sed
ipsa in eis dem ad regnum pre
uenientibus excreuit . . Recte
ergo hanc feminam ultra mar

triam dixerim . quae & totiens
in filio est desiderabiliter ex
tincta . dum multiplex mastri
rium optinuit . ipsa quoque mar
tiry palmam uicit . Festus
apud ueteres mos fuisse . ut qui
quis consul existeret . iuxta or
dinem temporum honoris sui lo
cum teneret . At si quis poste
rior ad consolatum ueniens .
consul non semel sed bis fuisse
aut tertio fieret . & iam illor lau
de & honore transcenderet . qui
non plurquam semel consules
existissent . Uicit ergo beata
felicitas mastriat . quae tot an
te se morientibus filiis . pro xpō
frequenter occubuit . quia ad
amorem illius . sola sua mors mi
nime sufficit . Consideremus
fratres hanc feminam . conside
remus nos qui membris corporis
uiri sumus . in eius comparatione
quid existimabimur . Saepe
namque agenda aliqua bona pro
ponimus . sed unum contra nos le
uissimus sermo ab ore iriden
tis eruperit . ab intentione ac
tionis nostrae fracti protinus & con
fusi resilemus . Ecce nos ple
rumque ab bono opere uerba reuo
cant . felicitatem uero scā inten
tione frangere ne tormenta
potuerunt . Nos in aura male

dictionis impingimur . haec ad
regnum & iam per ferrum exiit
nihilque esse quod obsisteret existi
mabat . Nos ad precepta domi
nica largiri nostra saltim super
flua nolumus . haec non solum
de suam substantiam contulit .
sed pro illo & iam propriam car
nem dedit . Nos cum ex diuina
iussione filios amittimus . sine
consolatione lugemus . haec eor
uelut mostuos plangeret & si non
optulisset . Cum ergo ad illud
terribile examen districtur
iudex uenerit . quid nos uiri di
cemus . cum eius femine glori
am uiderimus . de debilitate
mentis suae . quae tunc erit no
bis uiris excusatio . quando hae
ostendetur . quae cum saeculo
& sexum uicit . Sequamur
ergo fratres km̄i districtam
& asperam redemptoris uiam .
usu quippe uisutum . ita plana
facta est . ut per eam feminis
libeat ambulare . O respicia
mus cuncta praesentia . nulla
sunt & enim . quae transire non
possint . turpe sit diligere . quod
constat citius perire . Non nos
terrenarum rerum amor supe
ret . non superbia inflat . non
ira dilaniat . non luxuria pollu
at . non inuidia consumat .

Amore nro fratres kmi redemp-
tor noster occubuit. & nos
amore eius discamus uincere
nos m& ipsos. Quod si perfec-
te agimus non solum imminen-
tes poenas euadimus. sed com-
muni cum martiribus gloria
remuneramur. Nam quamuis
ocasio persecutionis deest. ha-
b& tamen & pax nra martiriū
suum. Quia & si carnis colla-
ferro non subdimur. spitalita-
men gladio. carnalia deside-
ria in mente trucidamus.

IN DEDICATIONE

ECCLÉSIAE

INC SŒI NŒA SŒC LYCAM.

In illo tempore. Dixit ih̄s dis-
cipulis suis. Non est arbor
bona quae facit fructus ma-
lor. neq. arbor mala faciens
fructum bonum. Et reliq.

MEU VENIR BEO PRBI
DEI ADIM
LECTIONE.

VIA

PRO PITIA

DIUI

NITATE FIR

KARIS SIMI

IOLEMNIA

DEDICATI

onis ecclesiae celebramus. de-
bemur congruere sollempnita-
ti quam colimus. Ut sicut
ornatis studiosius eiusdem
ecclesiae parietibus pluribus
accensis luminaribus. amplifi-
cato numero lectionum. ad-
dita psalmorum melodia. lae-
tis noctem uigilis & more
transigimus. ita & iam penetra-
lia cordium nrorum. semper
necessarius bonorum operum
decoremur ornatis. Semper
in nobis flamma diuinae pa-
ritur. & fraternae caritatis
augeat. Semper in sc̄uario
pectoris nri caelestium memo-
ria preceptorum. & angelicae
dominationis dulcedo sc̄a re-
sonet. Hi sunt enim fructus
boni arboris. hi boni thesauri
cordis. haec fundamenta sapi-
entis architecti. quae nobis
hodierna sc̄i euangelii lectio
commendat. Non nos for-
mam solummodo. sed uirtutem
potius habere pietatis. Quod
& iam mystica ueteris instru-
menti nobis historia diligenter
insinuat. quando uel moyses
tabernaculum. uel templum
dno salomon in sc̄ae ecclesiae
tripum condidit. Vtraq. enim
domus firmiter fundata esse